

M.A. (SANSKRIT) Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April – 2025 (As Per Syllabus Year-2018)
ALANKARASASTRA : NATYASASTRA ADHYAYA 1,2,6 AND
DASARUPAKA PRAKASA 1,3(ELE-1)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે શ્લોકોનું આવશ્યક વિવરણ સાથે ભાષાંતર કરો.	(૧૪)
Que-1	Translate with Necessary notes any two of the following.	(14)
	(૧) ધર્મ્ય યશસ્યમાયુષ્યં હિતં બુદ્ધિવિવર્ધનમ્ ।
લોકોપદેશજનનં નાટ્યભેતદભવિષ્યતિ ॥	
	(૨) ઇહ પ્રેક્ષાગૃહં દ્રષ્ટવા ધીમતા વિશ્વકર્મણા ।
ત્રિવિધિઃ સભિવેશ્વચ શાસ્ત્રતઃ પરિકલ્પિતઃ ॥	
	(૩) આઙ્ગિકો વાચિકશ્ચૈત હયાહાર્યઃ સાત્વિકસ્તથા ।
ચત્વારોઽભિનયા હયેતેવિજ્ઞેયા નાટ્યસંશ્રયાઃ ॥	
	(૪) ન ભાવહીનોઽસ્તિ રસો ન ભાવો રસવર્જિતઃ ।
પરસ્પરકૃતા સિદ્ધિસ્તથારેભિનયે ભવેત્ ॥	
પ્રશ્ન-૨	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે અનુવાદ સાથે સમજાવો.	(૧૪)
Que- 2	Translate with Necessary note on any two of the following.	(14)
	(૧) નાટકં સપ્રકરણ ભાણ પ્રહસન ડિમ ।
વ્યાયોડા સમવકારૌ વીથ્યઙ્ક્રકેહામૃગા ઇતિ ॥	
	(૨) અર્થો પક્ષેપકૈઃ સૂચ્યં પચ્ચાભઃ પ્રતિપાદયેત્ ।
વિષ્કમ્ભઃ ચૂલિકાઙ્ક્રસ્યાઙ્ક્રાવતાર પ્રવેશકૈઃ ॥	
	(૩) પ્રચ્છાતવંશો રાજર્ષિદિવ્યો વા યત્ર નાયકઃ ।
તત્પ્રચ્છાતં વિધાતવ્યં કૃતમત્રધિકારિકામ્ ॥	
	(૪) ભૂયસા ભારતી વૃતિરેકાઙ્ક્ર વસ્તુ કલ્પિતમ્ ।
ભુર્ધાનર્વહણે સાઙ્ક્રા લાસ્યાઙ્ક્રાનિ યશાપિ ચ ॥	
પ્રશ્ન-૩	ભારતીય નાટ્યશાસ્ત્રની પરંપરામાં ભરતમુનિનું સ્થાન અને પ્રદાન ચર્ચો.	(૧૪)
Que-3	Discuss the સ્થાન एवं પ્રદાન of ભરતમુનિ in Indian નાટ્યશાસ્ત્ર પરંપરા ।	(14)
	અથવા / OR	
પ્રશ્ન-૩	નાટ્યશાસ્ત્રને આધારે ભરતમુનિના 'રસસુત્ર' ઉપર સવિસ્તર સમીક્ષા કરો.	
Que-3	Evaluate critically in detailed the 'રસસુત્ર' of ભરતમુનિ according to નાટ્યશાસ્ત્ર.	
પ્રશ્ન-૪	ધનંજયના દશરૂપકને આધારે પચ્ચકાર્યાવસ્થા: પર સવિસ્તર નોંધ લખો.	(૧૪)
Que-4	Discuss in detailed 'પચ્ચકાર્યાવસ્થા' with special reference to 'દશરૂપકમ્' of ધનંજય.	(14)
	અથવા / OR	
પ્રશ્ન-૪	દશરૂપકને આધારે નૃત્ય, નૃત અને નાટ્ય વિશે સવિસ્તર નોંધ લખો.	
Que-4	Write a detailed note on the નૃત્ય, નૃત एवं નાટ્ય according to દશરૂપકમ્.	
પ્રશ્ન-૫	નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પર ટૂંકનોંધ લખો.	(૧૪)
Que-5	Write a short note on any two of the following.	(14)
	૧) નાટ્યોત્પત્તિ કથા ।	
	૨) દશરૂપકે પ્રકરણનિરૂપણમ્ ।	
	૩) નાટ્યશાસ્ત્રે રંજ્જશીર્ષમ્ ।	
	૪) દશરૂપકે પચ્ચસન્ધયઃ ।	
